

MEMORANDUM

351.28(4):33 L
EEG / Eng.

Nr : 2681

Van : Mr. C. L. W. FOCK

Aan : Minister-President

Van Buitenlandse Zaken hoorde ik, dat de heer Kohnstamm van het Comité-Monnet volgende week weer één van zijn "kruistochten" komt maken. Hij schijnt in hoofdzaak twee punten te bepleiten.

1. Nederland moet meedoen aan de politieke unie van Generaal De Gaulle
2. Het Comité-Monnet blijft voorstander van Engelse toetreding tot de EEG.

Het is duidelijk, dat beide punten niet geheel met elkaar in overeenstemming zijn, omdat een voortijdige afsluiting van de politieke unie wel eens zou kunnen leiden tot niet-toetreding van Engeland tot de EEG. Omgekeerd zou niet-toetreding tot de EEG * zonder twijfel betekenen, dat de politieke unie, als zij tot stand komt, beperkt zou blijven tot de ZES, een voor Nederland om bekende redenen uitermate onaantrekkelijk vooruitzicht.

In de telegrammen komt telkenmale (thans ook van Beyen uit Parijs) de suggestie naar voren, dat Nederland maar mee moet doen met de politieke unie tot en met parafering resp. ondertekening van een verdrag, waarbij dan het recht moet worden gereserveerd om "de politieke samenwerking in Europa opnieuw te bezien" als Engeland niet tot de EEG zou toetreden.

Ik acht dit zeer gevaarlijk, want, eenmaal het verdrag geparafeerd of getekend zijnde, is het voor een klein land buitengewoon moeilijk om zich eraan te onttrekken. Een verwerping van de ratificatie zoals het E.D.G. verdrag in Frankrijk te beurt viel, is voor een klein land eigenlijk niet denkbaar.

Ik hoorde van Buitenlandse Zaken, dat U Kohnstamm a.s. donderdag zult ontvangen. Hij zal daarna wel alle fractievoorzitters enz. aflopen om de niet geringe invloed van Monnet uit te dragen.

Meestal tekenen de resultaten van dit soort reizen van Kohnstamm zich duidelijk af bij de begrotingsbehandeling van het ministerie van Buitenlandse Zaken in de Tweede Kamer.

Ik moge U adviseren om Kohnstamm niet alléén te ontvangen, doch de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken te vragen eveneens bij dit onderhoud aanwezig te zijn.

16 november 1961

F/2

dh

→
Mvd. zal
k. aanrade
met m. v. v.
of vs. Taylor te
Prater
v. Turill in plaats
4/21/11

* Van Ittersum rapporteerde uit Brussel, dat Wormser hem nota bene heeft verteld, dat aangezien het technisch onmogelijk zou zijn het Common-Wealth in te passen bij Engelse toetreding tot de EEG, de Nederlandse houding in wezen betekende een-ongewenste-afbraak van het Common-Wealth. Aangezien de heer Wormser naar zijn zeggen het Common-Wealth belangrijker vindt voor de stabiliteit van de wereld dan de Europese samenwerking(!), meent hij dat Frankrijk voor het welzijn van deze wereld alles moet doen om toetreding tot de EEG zijdens Engeland te voorkomen (een cynischer en onoprechtere uiteenzetting is moeilijk denkbaar).